

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ «ОДЕСЬКА АКАДЕМІЯ
НЕПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ»**

Кафедра педагогіки та освітнього менеджменту

Розглянуто та затверджено на засіданні
кафедри педагогіки та освітнього менеджменту
Протокол № 15 від 19 березня 2023 року
Завідувач кафедри _____ Кузнєцова Н. В.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Акмеологія управлінської діяльності

Рівень вищої освіти другий (магістерський)

Спеціальність 011 Освітні, педагогічні науки

П.І.Б. викладача	Стрельбицька Світлана Михайлівна
Науковий ступінь, вчене звання, посада	Кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри педагогіки та освітнього менеджменту
Контактні дані викладача	Е-mail: lawyerkonsult@gmail.com т. моб. 097-644-46-73
Консультації	Середа - 15.00-17.00

2023 – 2024

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	<i>денна форма навчання</i>	<i>заочна форма навчання</i>
Загальна кількість: кредитів – 4 годин – 120 змістових модулів – 2	Вибіркова	
	Рік підготовки:	
		1-й
	Семестр	
		2-й
	Лекції	
		6 год.
	Практичні, семінарські	
		4 год.
	Самостійна робота	
		110 год.
	Форма підсумкового контролю: залік	

2. Анотація до курсу

Запропонована програма ставить за мету формування системи знань, умінь і навичок про феноменологію, закономірності й механізми розвитку людини на щаблі її зрілості та зміни, що відбуваються в структурі особистості й які сприяють досягненню вершин професіоналізму та забезпечують успішне вирішення проблем і завдань у майбутній професійній діяльності.

Предмет дисципліни – процес досягнення вершини професійної майстерності в управлінській діяльності, максимальної творчої самореалізації управлінця та досягнення вищої життєвої самореалізації в зрілому віці.

Завдання: ознайомити здобувачів вищої освіти з категорійним апаратом акмеології, акмеологічною концепцією розвитку особистості та професіоналізму, з різними акмеологічними технологіями підтримки особистісно-професійного розвитку та зростання здобувача вищої освіти; сформувати цілісну систему знань про історико-акмеологічні процеси, явища та факти; забезпечити оволодіння кращими здобутками світової та української акмеології управлінської діяльності; виробити уміння та навички застосовувати отримані знання у сучасних умовах; сформувати навички створення акмеограми.

Переваги: програма базується на новітніх досягненнях сучасних наукових здобутках, спрямована на набуття професійних компетенцій і компетентностей для організації та реалізації майбутньої професійної діяльності.

3. Технологічна карта дисципліни

Тема	Зміст	Завдання	Контроль
Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні засади акмеології управлінської діяльності			
Тема 1. Акмеологія – наука про закономірності досягнення максимальної досконалості	Акмеологія – нова галузь наукових знань у системі людинознавчих наук. Етапи становлення акмеології. Об'єкт, предмет, поняття, цілі та задачі акмеології. Передумови виникнення акмеології. Наукові напрями акмеології. Наукові орієнтації акмеології, її зв'язок з іншими науками. Акмеологічні	Пошуково-дослідні завдання, написання тематичного словника, створення таблиці та характеристика основних етапів становлення акмеології, катабології;	Перевірка тематичного словника, таблиці та презентації

	<p>категорії та поняття: професіоналізм особистості та діяльності, особистісно-професійний розвиток, професіонал, акмеологічні умови та чинники. Фундаментальна та прикладна акмеологія та її становлення. Зрілість особистості і досягнення акме. Катабологія: предмет, категорії, принципи. Взаємодія акмеології та катабології</p>	<p>розробка презентацію: «Зрілість особистості і досягнення акме»</p>	
<p>Тема 2. Особливості акмеології управлінської діяльності</p>	<p>Сутність акмеології управління. Особливості управлінської діяльності Концепція освітньої політики. Сутнісні кордони управлінської діяльності. Функції управлінської діяльності. Людинознавча спрямованість управління. Критерії та рівні професіоналізму управління. Управлінська майстерність та творчість в управлінській діяльності. Особистісні якості управлінця високого та найвищого рівня професіоналізму. Чинники, що впливають на ефективність управлінської діяльності. Свідомість, контрольованість та коригуваність. Професіоналізм та акмеологічна компетентність менеджера освіти.</p>	<p>Написання тематичного словника, перерахувати основні концепції акмеології управлінської діяльності, зобразити критерії та рівні у вигляді схеми; розкрити основні чинники, що впливають на ефективність управлінської діяльності у вигляді таблиці</p>	<p>Перевірка тематичного словника, схеми та таблиці</p>
<p>Тема 3. Формування продуктивної Я-концепції особистості як акмеологічна умова розвитку професіоналізму</p>	<p>Саморозвиток людини та досягнення нею стану «акме», або вершини зрілості. Зарубіжні гуманістичні теорії про самоактуалізацію особистості. Сутність продуктивної Я-концепції професіонала. Роль самооцінки як системотворчого компонента Я-концепції. Назвіть види самооцінки фахівця. Функції самооцінки у процесі досягнення «акме». Механізми самоактуалізації</p>	<p>Написання тематичного словника, обрати із запропонованих у темі питань актуальну проблему, аналіз її сучасного стану із різних джерел та підготувати доповідь (до 5 хв.) з пропозиціями її розв'язання (до 2 стор.); зробити аналіз визначення</p>	<p>Перевірка тематичного словника, доповіді, таблиці, схеми</p>

	особистості. Шляхи формування продуктивної Я-концепції. Людина у пошуках сенсу. Творче мислення та його активізація. Роль інтуїції у самоактуалізації особистості. Трансценденція як найвищий рівень самореалізації особистості. Сучасна література про роль «надсвідомості» у самореалізації особистості.	Я-концепції у вигляді таблиці; розкрити у вигляді схеми складові Я-концепції	
Тема 4. Методико-прикладні аспекти досягнення акме	Методи вивчення акме. Структура методів дослідження в акмеології. Методи прояснення індивідуальної життєвої програми людини. Методи аналізу досягнень особистості та реконструкція індивідуальної траєкторії розвитку. Біографічний метод. Аналіз продуктів праці та експертної оцінки. Метод моделювання. Методи визначення властивостей особистості, які сприяють чи перешкоджають досягненню мети. Експеримент. Акмеограма. Методологічні підходи в акмеології. Акмесинергетичний підхід як методологія забезпечення якісної підготовки майбутніх менеджерів освіти. Акмеологічна концепція розвитку професіоналу	Написання тематичного словника, перерахувати основні методи вивчення акме, розробити власну акмеограму освітнього менеджера; розкрити акмеологічну концепцію розвитку професіоналу управлінської діяльності у вигляді презентації	Перевірка тематичного словника, акмеограми та презентації
Змістовий модуль 2. Акмеологічні технології особистісно-професійного розвитку			
Тема 5. Сутність акмеологічних технологій особистісного та професійного розвитку	Місце технології в системі науки і практики. Феномен "технологія". Феноменологія "психотехнології". Сутність акмеологічних технологій. Акметектоніка. Методи вимірювання та оцінки особистісного і професійного розвитку. Кількісні та якісні виміри. Основні напрямки вимірювання особистого і професійного розвитку. Суперечності особистісного та професійного розвитку. Особистісний та професійний розвиток і його моніторинг.	Написання тематичного словника; навести приклад використання методів вимірювання та оцінки особистісного і професійного розвитку у вигляді таблиці	Перевірка тематичного словника, таблиці
Тема 6.	Технології	Написання	Перевірка

Акмеологічні технології допомоги людині в організації та оптимальному здійсненні ним свого особистісного і професійного розвитку.	ресурсозбереження. Технології оптимізації емоційної стійкості Напрямок акмеологічного супроводу діяльності персоналу. Розвиток творчого потенціалу керівників, активація само регуляційної діяльності, цільові програми оптимізації психічної стійкості.	тематичного словника; створити особистий банк акмеологічних технологій ресурсозбереження у вигляді таблиці,	тематичного словника, таблиці
Тема 7. Технологія професійної та особистісної успішності	Успіх як життєво важлива потреба людини. Основні стратегії успішної поведінки. Якості, що забезпечують особистісні та суб'єктно-діяльні досягнення. Лідерство та практичні навички менеджера освіти. Принципи та стиль життя ефективної людини. Фактори, що перешкоджають особистісному та професійному успіху. Фактори супутні успіху. Технологія досягнення професійного та життєвого успіху	Написання тематичного словника, надати перелік якостей, які забезпечують особистісні та суб'єктно-діяльні досягнення у вигляді схеми, написати есе «Принципи та стиль життя ефективного людини» (2-3 стор.), визначити фактори, що сприяють і перешкоджають особистісного та професійного успіху у вигляді таблиці, розкрити, яка особисту технологію досягнення професійного та життєвого успіху	Перевірка тематичного словника, схеми, есе, таблиці

За кожною темою від здобувачів освіти вимагається:

- ведення тематичного словника, самостійно опрацьованих тем згідно з правилами цитування.

4. Політика курсу

Під час лекційних занять від здобувача вимагається уважно слухати викладача, конспектувати основні положення теми, брати участь в дискусіях, пошуково-дослідницької діяльності та інтерактиві.

До кожного **практичного заняття** здобувач повинен сумлінно готуватися: вивчати навчальний матеріал за темою відповідно до навчально-тематичного плану дисципліни, виконувати практичні завдання, готувати виступи і презентації. Під час проведення практичного заняття здобувачі повинні брати активну участь в обговоренні теми, відповідати на питання викладача та своїх одногрупників, брати активну участь у всіх видах навчальної діяльності, організованої викладачем.

Самостійна робота здобувачів передбачає самостійне вивчення тем і питань дисципліни, визначених викладачем, ведення тематичного словника, підготовку навчальних та аналітичних матеріалів, виконання практичних завдань для роботи на практичного заняттях.

Політика щодо академічної доброчесності. Здобувач вищої освіти при виконанні самостійної роботи, індивідуальних завдань повинен дотримуватись принципів академічної доброчесності, не допускати академічний плагіат. Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту з коректними текстовими запозиченнями, які не повинні перевищувати 20%. Списування під час виконання самостійних робіт та на екзаменах заборонені.

Політика щодо дедлайнів та перескладань. Перескладання академічних заборгованостей відбувається за наявності поважних причин.

Замість виконання завдань (вивчення тем) можуть також додатково враховуватись такі види активностей здобувача:

- проходження тренінг-курсів чи дистанційних курсів з використання сучасних освітніх технологій на платформах Coursera, Prometheus тощо (за наявності відповідного документу про їх закінчення, надання копії викладачу);
- участь в майстер-класах, форумах, конференціях, семінарах, зустрічах з проблем використання сучасних освітніх технологій (з підготовкою есе, прес-релізу, інформаційного повідомлення тощо, що підтверджено навчальною програмою заходу чи відповідним сертифікатом);
- участь у прикладних дослідженнях з проблем використання сучасних освітніх технологій (в розробці анкетних форм, проведенні опитувань, підготовці та проведенні фокус-груп, обробці результатів дослідження, підготовці звіту, презентації результатів тощо, що підтверджується демонстрацією відповідних матеріалів).

5. Критерії оцінювання результатів навчання

5.1 Критерії оцінювання за всіма видами робіт

Оцінка за національною шкалою	100-бальна шкала	Критерії оцінювання навчальних досягнень	
		Теоретична підготовка	Практична підготовка
		Здобувач вищої освіти	
Відмінно	90-100	у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей; робить самостійні висновки, виявляє причинно-наслідкові зв'язки; рецензує відповіді інших здобувачів, самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань, вільно використовує нові інформаційні технології для поповнення власних знань	може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання й оцінити результати власної практичної діяльності; виконує завдання, не передбачені навчальною програмою; вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу; проявляє творчий підхід до виконання індивідуальних та колективних завдань при самостійній роботі
Добре	75-89	достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, використовуючи при	за зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою; має стійкі навички виконання завдання

		цьому нормативну та обов'язкову літературу; застосовує знання для розв'язання стандартних ситуацій; самостійно аналізує, узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає несуттєві неточності	
Задовільно	60-74	володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні або відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків, знає основні поняття навчального матеріалу; має ускладнення під час виділення суттєвих ознак вивченого; під час виявлення причинно-наслідкових зв'язків і формулювання висновків	може використовувати знання в стандартних ситуаціях, має елементарні, нестійкі навички виконання завдання
Незадовільно з можливістю повторного складання	35-59	володіє навчальним матеріалом поверхово й фрагментарно; безсистемно виокремлює випадкові ознаки вивченого; не вміє робити найпростіші операції аналізу і синтезу; робити узагальнення, висновки; під час відповіді допускаються суттєві помилки	планує та виконує частину завдання за допомогою викладача, відсутні сформовані вміння та навички
Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	0-34	не володіє навчальним матеріалом	виконує лише елементи завдання, потребує постійної допомоги викладача

5.2. Критерії оцінювання для поточного контролю (за різними видами роботи)

Вид роботи	Бали	Критерії
Усні відповіді, участь у практичному занятті	5	Здобувач вищої освіти у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає; робить самостійні висновки, виявляє причинно-наслідкові зв'язки; аналізує педагогічну практику. Активно бере участь у занятті, висловлює обґрунтовані міркування, рецензує відповіді інших здобувачів, наводить доцільні приклади. Впевнено з творчим підходом виконує завдання.
	3-4	Здобувач достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, використовуючи при цьому нормативну та обов'язкову літературу; застосовує знання для розв'язання стандартних ситуацій; самостійно аналізує, узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає несуттєві неточності. Активність виявляє епізодично, відповіді надає правильні, але стандартні, не завжди впевнений у висловлених положеннях. Має певні труднощі щодо обґрунтування власної думки.

		Завдання виконує шаблонно, іноді потребує допомоги викладача.
	1-2	Здобувач частково володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні, припускається помилок при відтворенні основних понять навчального матеріалу; має ускладнення під час виділення суттєвих ознак вивченого; під час виявлення причинно-наслідкових зв'язків і формулювання висновків. Переважно спостерігає за заняттям, не може самостійно виконати завдання.
	0	Відсутній на занятті
Самостійна робота (письмові роботи)	8-15	Завдання виконані з використанням кількох релевантних джерел. Відповіді повні, ґрунтовні, демонструють власну точку зору. Наведені приклади повністю відповідають завданню. Повністю дотримані вимоги щодо письмового/електронного оформлення робіт, з дотриманням правил цитування та покликання.
	3-7	Завдання виконані з використанням 1-2 джерел. Відповіді досить повні, частково демонструють власну точку зору. Наведені приклади формально відповідають завданню. Дотримані вимоги щодо письмового/електронного оформлення робіт, з дотриманням правил цитування та покликання, але є несуттєві неточності.
	2	Завдання виконані з використанням 1 джерела. Відповіді неповні, не демонструють власну точку зору. Наведені приклади не зовсім відповідають завданню. Поручені вимоги щодо письмового/електронного оформлення робіт, правила цитування та покликання, є суттєві помилки.
	0	Завдання не виконано або виконано з порушенням норм академічної доброчесності.
Виступ з презентацією на практичному занятті	5	Виконана робота презентується усно з використанням мультимедійної презентації. Усний виступ відповідає всім вимогам щодо педагогічного виступу перед аудиторією (правильне, яскраве мовлення; уміння взаємодіяти з аудиторією тощо). Презентація логічна, змістовна, цікава. Здобувач демонструє уміння самостійно знаходити додаткову інформацію та використовувати її для реалізації поставлених перед ним завдань, вільно використовує нові інформаційні технології для інтерактивного виступу.
	2-4	Виконана робота презентується усно з використанням мультимедійної презентації. Усний виступ в основному відповідає вимогам щодо педагогічного виступу перед аудиторією. Презентація змістовна, але не відповідає завданню інтерактивності, дублює текст виступу. Здобувач не демонструє уміння самостійно знаходити додаткову інформацію та використовувати її для реалізації поставлених перед ним завдань, недостатньо використовує нові інформаційні технології для інтерактивного виступу.
	1	Виконана робота представлена без мультимедійної презентації. Завдання виконано з суттєвими помилками. Поручені вимоги щодо педагогічного мовлення та взаємодії з аудиторією.
	0	Завдання не виконано або виконано з порушенням норм академічної доброчесності.

6. Розподіл балів, які отримують здобувачі

Поточний та/або періодичний контроль							Підсумковий контроль	Загальна підсумкова оцінка
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2			0	100
T1	T2		T3	T4	T5	T6		
ср	ср	п	ср	п	ср	ср	ср	
10	10	10	10	10	15	10	10	15

*Умовні позначення: ср – самостійна робота, п – практичне заняття

7. Рекомендована література

Основна:

1. Гладкова В. М., Пожарський С. Д. Основи акмеології. Львів : Новий Світ, 2020. 320 с.
2. Ратушняк, О. Г. Самоменеджмент : навч. пос.. Вінниця : ВНТУ, 2021. 170 с.
3. Самоменеджмент : навчальний посібник / Г. З. Леськів, Г. Я. Левків, М. М. Бліхар, В. В. Гобела, О. П. Подра, Г. В. Коваль. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2021. 280 с.
4. Теорія і практика професійної акмеології : монографія / Вознюк О.В., Дубасенюк О.А., Костюшко Ю. О., Осадчук Н. П., Сидорчук Н. Г. Житомир : Вид-во ПП «ЄвроВолинь», 2020. 392 с.
5. Теорія та методика професійно-педагогічної підготовки освітянських кадрів: акмеологічні аспекти : монографія / керівн. авт. кол. Н. В. Гузій ; Мін-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова. Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2018. 516 с.

Додаткова:

1. Добош О., Пинзеник О. Управлінська акмеологія керівника закладу дошкільної освіти : теоретичний аспект. *Молодь і ринок*. Київ : 2023. №5 (213). С. 154–159.
2. Любченко Н. В. Самоменеджмент і тайм-менеджмент як soft skills керівників і працівників у сфері освіти. *Імідж сучасного педагога*. Київ : 2022. № 5 (206). С. 37–44.
3. Сучасні акмеологічні дослідження: теоретико-методологічні та прикладні аспекти: моногр. / редкол.: В. О. Огнев'юк, С. О. Сисоева, Я. С. Фруктова. Київ : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2016. С. 749–771.
4. Сучасні тренінгові технології для розвитку особистості : еко-тренінг : збірник тез доповідей VII Всеукраїнської науково-практичної конференції (25-26 квітня 2023 року). Відп. ред. Н. А. Харченко, С. О. Лукомська. Умань-Київ : Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини; Інститут психології імені Г. С. Костюка НАПН України. 2023. 123 с.
5. Стрельбицька С. М. Акмеологічні засади професіоналізму викладача закладу вищої освіти. Педагогічна наука і освіта у сучасному вимірі: проблеми та перспективи розвитку: Матеріали IV Всеукраїнської науково-практичної конференції (20 травня 2022р.) / за заг. ред. В. В. Ягоднікової. Одеса : видавець Букаєв Вадим Вікторович. 2022. С. 114–116.
6. Стрельбицька С. М. Індивідуальна освітня траєкторія професійного розвитку здобувачів в умовах магістратури : збірник наукових праць «Науковий часопис національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова». Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи. Випуск 86. Київ : Видавничий дім «Гельветика», 2022. С. 204 – 209.
7. Шанскова Т. І. Впровадження акмеологічного підходу в управління закладами освіти в сучасних умовах реформування освітньої галузі. URL: <http://eprints.zu.edu.ua/27017/1/%D0%A8%D0%B0%D0%BD%D1%81%D0%BA%D0%BE%D0%B2%D0%B0.pdf>

Інтернет-ресурси:

1. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada>
2. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. URL: <http://www.kmu.gov.ua>
3. Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України. URL: <http://www.mon.gov.ua>
4. Офіційний сайт Національної бібліотеки імені В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbiv.gov.ua>
5. Офіційний сайт Національного інституту стратегічних досліджень при Президенті України. URL: <http://www.nisd.gov.ua>